

Jugoistočna Evropa i Srbija – migracioni trendovi

Prema podacima Svetske banke, više od 17 miliona stanovnika jugoistočne Evrope u 2010. godini živelo je u inostranstvu. Ovaj region je glavni region iseljavanja evropskih, severnoameričkih i ruskih migratornih sistema što u bitnoj meri utiče na demografsku i ekonomsku situaciju kao i na tržišta rada zemalja iz kojih se stanovništvo seli. Region sa relativno niskom stopom rađanja sve više i više zavisi od novčanih pošiljki migranata: u slučaju Albanije i Moldavije, 10% BDP se obezbeđuje novcem koji šalju migranti kući. Istovremeno, mnoga stara društva u Evropi oslanjaju se na radnu snagu migranata.

Migratorna kretanja stanovništva, danas i na nivou Republike Srbije predstavljaju vrlo bitan demografski i društveni fenomen, **s obe svoje komponente**: imigracijom i emigracijom. Za državu na raskrsnici migracionih kretanja, od ključnog je značaja da proceni, na osnovu strategija zasnovanih na pouzdanim podacima, kako da se bavi pitanjima vezanim za migracije, počevši od statusa izbeglica do odliva mozgova, od integrisanja migranata do korišćenja doznaka, od investicija povratnika do uloge dijaspore u razvoju Srbije.

Dok su države EU uložile značajan napor na harmonizovanju njihovih sistema za proizvodnju statističkih podataka, Srbija, kao i mnoge druge države regiona jugoistočne Evrope, može da obezbedi malo uporedivih podataka o procesima migracija. Pošto države regiona imaju istorijske profile različite dinamike, prethodno pomenuti podaci bili bi od vitalnog značaja za detaljnu analizu ovih procesa.

Sada, na pola puta procesa implementacije projekta, partneri SEEMIG-a su pripremili dinamičnu istorijsku analizu dugoročnih procesa migracija, tržišta rada i ljudskog kapitala u osam država.

Partneri projekta su takodje sačinili detaljan pregled sistema za proizvodnju podataka. **Zavod za statistiku Republike Srbije** – zajedno sa sedam ostalih partnera u projektu- pripremio je analizu izvora podataka zemlje o migracijama. Zauzimajući kritički pogled, stručnjaci su označili slabosti i oblasti gde je neophodno značajno unapređenje, ali su takođe istakli i snagu svojih sistema koji bi mogli poslužiti kao primer ostalim državama u regionu.

Pošto je SEEMIG strateški projekat, njegov krajnji cilj je da olakša izradu strategija zasnovanih na pouzdanim podacima i pružanje pomoći donosiocima odluka i administrativnim akterima na transnacionalnom, nacionalnom i lokalnom nivou, kako da upravljaju efektima migracionih, demografskih procesa i procesa tržišta rada u regionu jugoistočne Evrope.

Nalazi istorijskih izveštaja i analiza sistema za izradu podataka biće uključeni u akcione planove i politiku preporuka usmerenu na poboljšanje prekogranične saradnje i harmonizaciju nacionalnih baza podataka / proizvodnih sistema podataka. Opština Kanjiža, uključena u projekat kao lokalni partner iz Srbije, imaće u okviru projekta posebnu ulogu u formulisanju politike preporuka, kao organ na lokalnom nivou koji koristi izvore podataka koji se odnose na migracije.

Na kraju, **Institut društvenih nauka**, sproveo je istorijsku analizu procesa migracija u Srbiji i učestvovala u prikupljanju ključnih podataka i izradi zajedničke metodologije, a imaće i vodeću ulogu u razradi Akcionog plana reforme sistema podataka, na osnovu inputa svih SEEMIG partnera.

Kao dopuna prethodno opisanim aktivnostima, izvode se višefazna pilot istraživanja u Mađarskoj i Srbiji. Ova istraživanja će pokušati da obezbede metodološku dobru praksu za buduća istraživanja spoljnih migracija, prikupljanjem ključnih statističkih podataka o emigrantima u zemlji porekla u prvoj fazi i direktnom kontaktiranju ovih lica u drugoj fazi. Planirano je da dugoročno gledano njihovi rezultati takođe doprinesu boljem političkom odlučivanju zasnovanom na pouzdanim podacima.

Za ostale detalje o projektu, kontaktirajte partnera u Srbiji:

Zavod za statistiku Republike Srbije
seemig.sors@stat.gov.rs

Za ostale podatke o projektu, posetite www.seemig.eu, gde se možete pretplatiti na naš bilten.

SEEMIG – Upravljanje migracijama i posledice migracija u jugoistočnoj Evropi finansirano je u okviru trećeg poziva Programa za jugoistočnu Evropu.

Ovde publikovana mišljenja i stavovi predstavljaju stavove autora i Upravnog organa i nisu za bilo kakvu dalju upotrebu koja bi se odnosila na korišćenje ovde objavljenih podataka.